

Yayımlayan Kuruluş: UNICEF

Yayın Yılı: 2023

Anahtar Sözcükler: İklim krizi, çocuk hakları, çevre

Özet

İklim krizi, sadece gezegeni değiştirmekle kalmayıp aynı zamanda çocukların sağlığını ve gelişimini de derinden etkileyerek onları savunmasız bırakmaktadır. UNICEF'in Çocuk İklim Riski Endeksi, neredeyse tüm çocukların en az bir iklimsel ve çevresel tehlikeye maruz kaldığını ortaya koymuş, 1 milyardan fazla çocuğun ise son derece yüksek risk altındaki ülkelerde yaşadığını göstermiştir. İklim değişikliği, çocuk sağlığına yönelik ciddi tehditler oluşturmakta; hastalıkların yayılmasını artırmakta, gıda güvencesizliği ve eğitim aksaklıklarına neden olmaktadır. Özellikle çocuklar, daha küçük ve gelişmekte olan bedenleri ve zihinleri nedeniyle yetişkinlere göre daha duyarlıdır. İklim krizi; çocukları doğrudan etkileyen aşırı

hava olayları, sel felaketleri, hava kirliliği gibi olaylarla birlikte dolaylı yollardan da etkilemektedir. Ayrıca iklim değişikliğinin etkileri nedeniyle çocuklar; akıl sağlık sorunları, göç ve yerinden edilme gibi travmatik deneyimlerle karşılaşmaktadır. Kız çocukları, iklim olaylarının neden olduğu kayıplar, göç ve yerinden edilme gibi durumlarla daha fazla karşı karşıya kalabilirler. Aynı zamanda hava kirliliği, sıcak dalgalar, sel ve diğer iklim olayları çocukların yaşamını tehdit eden faktörler arasında yer almaktadır. Çocukların bu zorlu koşullar altında büyümeleri geleceklerini belirsiz ve riskli kılmaktadır. Sonuç olarak iklim değişikliğinin çocuklar üzerindeki etkileri sadece bugünü değil, geleceği de derinden etkilemektedir. Bu nedenle, küresel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede çocukları korumak ve desteklemek acil bir öncelik hâline gelmiştir.

Öneriler

Bu raporda;

- Çocukların iklim krizi ile ilgili belirleyici politika kararlarına daha fazla katılımını ve etkileşimini sağlamak için Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı Kararlarında çocukların öne çıkarılması,
- Küresel düzeydeki iklim politikalarının gelecek kuşakların çıkarlarının korunmasını güvence altına almak için çocukların ve nesiller arası eşitliğin Küresel Değerlendirme sürecine entegre edilmesi,
- Çocukların iklim değişikliği etkilerine karşı daha dirençli, korumalı olmalarını sağlamak ve küresel adaptasyon stratejilerine çocuk bakış açısını dâhil etmek amacıyla iklim dayanıklı temel hizmetlerin Küresel Uyum Hedefi kararında yer alacak şekilde dâhil edilmesi,
- İklim değişikliğinin neden olduğu zararları ve kayıpları en aza indirmek için finansal kaynakların yönetiminde çocuk haklarına saygı gösterilmesi amacıyla Zarar ve Kayıp Fonunu ve finansman düzenlemelerinin, çocuk haklarının fonun yönetimine ve karar alma sürecine içkin bir şekilde yapılması önerilmektedir.